Я хочу зупинитися

Сьогодні за чужим вікном , з чужого неба падає літній дощ.
Завтра я міняю житло дванадцятий раз, за сто днів, як я покинула квартиру в Києві, після 24 лютого 2022 року.

1 Локація перша. Підвал.
Наталка
Перша моя ніч пройшла в підвалі, який не був готовий до того, щоб стати бомбосховищем. Там було дуже холодно, не було туалету. Була якась земляна підлога. Люди сиділи в вузькому коридорі і слухали вибухи. Я грала на глюкофоні. Хотілося спати , їсти і щоб це все закінчилося. Моя собака Афіна, доставала всіх хто там був і лізла до них на руки. Вона мерзла, хотіла тепла і додому. Я теж. Час йшов, я намагалася дрімати сидячи на стільці. Виходило погано, бо чути було вибухи і вони дуже лякали. Під ранок до підвалу прийшли люди, які ночували в метро. Я чуло колись, що метро це велике бомбосховище, але ніколи не думала, що ці знання знадобляться.
Люди що намагалися ночувати в метро сказали що там ще холодніше. Ну звісно ж. На вулиці кінець лютого. Деякі люди вийшли з підвалу, але швидко повернулися. Сказали що сирена волає і на світанку ще більше чути звуки вибухів. Я вийшла з того підвалу, коли на вулиці вже було світло. Ми пішли з і моїм хлопцем і Афною додому. Вона поїла і нарешті лягла спати. Я вирішила лягти теж. Але не роздягатися бо може буде треба буде знову бігти в підвал. . Я залізла під ковдру, як була, в джинсах і светрі і тут сирена повітряної тривоги заволала знову.
Локація друга. Сінагога
Афіна.
Наталка і Сергій взяли мене з собою в машину. Я дуже зраділа, я обожнюю їздити в машині. Машина завжди привозить мене кудись в гарне місце. Наприклад на море. Чи в великий парк. Чи в ліс. Чи на річку. Я сіла в машину і приготувалася до пригод.
Ми їхали довго, але пригод не було. Я поспала, подивилася в вікно, спробувала залізти Наталці на руки. Шкребла лапою двері, щоб мене відпустили на вулицю. Час обіду прийшов і пройшов. Потім стало темно. Я чула тільки звуки тисяч інших машин. Мене стало нудити. Я хотіла пити і їсти. І погуляти. Чомусь ми все їхали, а зупинки все не було. Іноді пахло лісом, а іноді чимось страшним, яким почало пахнути біля нашого дому теж.. Я не розуміла чому так довго. Чому ми не виходимо десь на морі, чи мене не випускають бігати, в туалет і чому ми не зупиняємося. Наталка пахла страхом і злістю нервує. Вона не спала другу ніч і теж нічого не їла і не пила воду. Нарешті ми десь зупинилися. Наталка вийшла і стала розмовляти з двома незнайомцями в дивному одязі. Я такого ще не бачила. Потім мене выпустили нарешті попісяти і я попісяла біля красивого будинку. Люблю пісяти в цікавих місцях. А потім нарешті, нарешті ми зайшли в тепле приміщення, де все пахло як одяг тих чоловіків. Мені дали поїсти. Я залізла на ліжко з ногами, а Наталка обіймала мене і сказала комусь в телефон , що цей равін з Житомиру дуже хороший, раз пустив собаку, бо ж кашрут, і собак пускати не можна, але ж війна, І якщо б не цей равін, який думав, що ми євреї з Києва, то ночували б ми в машині. Я думаю равіни хороші люди. Хоч і виглядають дивно, але пахнуть добре. Я так і заснула на ліжку.
Локація третя. Тернопіль
Наталка
Ми виїхали з Житомиру рано вранці. Телефон синагоги, де ми ночували мені дав мій друг з Ізраїлю. Виявилося що то якийсь секретний телефон і тому мене з собакою пустили переночувати. . Конечно вони спочатку подумали що ми євреї, але ні. В мене тільки один процент єврейської крові. І то по тесту ДНК, який я зробила в Америці. Ми їхали цілий день, а потім стояли в пробці ще ніч. І на ранок були в Тернополі. Там, інший мій друг, з Києва домовився, що я зможу пожити кілька днів, виспатися і якось прийти до тями. В його знайомої три тижні тому помер старенький батько і квартира поки порожня. Нарешті. Нарешті я змогла помитися. Поїсти. А потім разом з Афіною і моїм хлопцем Сергієм лягти на справжні простирадла. Хозяйка квартири все питала що нам треба. Сусіди кликали пити чай. Але я хотіла тільки спати. В Тернополі час від часу кричала

сирена повітряної тривоги, на вулицях зводили блок пости, в аптеках купили всі бинти, йод, аспірин, парацетамол і все інше, що можна купити без рецепту і покласти в аптечкі . Бензину вже майже не було . А той який був, вже був дорогий . Але він був. Бо між Києвом та Тернополем його не було. В мене були з собою мої ліки на два місяці, і ліки Афіни від лімфоми теж десь на стільки. А в аптеках їх вже не було. Сирени волали, але бомби поки що не падали. Треба було їхати далі. Я чекала в цій квартирі на подружку Аню , яку треба було теж вивезти з моєї України, яку почала нищити Росія. А Сергій сказав що йде воювати.

Локація четверта. Польша. пансіонат.
Афіна
Я ще не звикла до нового будинку, де пахло ліками, старими речами і було багато кімнат, як Наталка стала знову збирати речі. Я зраділа, бо вирішила що ми повернемося додому і я буду грати своїми іграшками, і спати в своєму кріслі. Я швидко залізла в машину, Аня і Наталка теж. Сергій чомусь не захотів. Ми поїхали. Та це було набагато гірше ніж раніше. Бо ми прожили в машині весь день, потім всю ніч, потім ще день і от знову стемніло. А ми все то їхали, то стояли, але ніяк не приїзжали додому. А потім двері відчинилися і я відчула запах трави, інших собак, і навіть коней. Так, я вже доросла собака і знайома з кіньми і знаю як вони пахнуть. Мені дали нареті попісяти і завели в великий будинок з дерева. Там були діти. Я дуже люблю дітей. Ці діти обіймали мене. Давали печиво. Я була щаслива. Це був не мій дім, але теж хороший. Діти, багато печива. Я спала з Наталкою на ліжку. Ранком ми гуляли по полю, і я познайомилася з тими кіньми, якими пахло вночі. Але близько до них не підходила. Бо ще копнуть. Я досвідчена собака. Наталка була сумна і чомусь не раділа нічому. Вона постійно дивилася в телефон, обіймала мене дуже часто і дозволяє гратися з дітьми, та брати в них смачне печиво. Вона дозволяла мені спати з нею на ліжку. Моїх мисочок тут теж не було. Але я навчилася пити воду навіть з пластикового стаканчика. Мені подобається бігати по полям, я познайомилася з новим другом, який жив тут. Він знав польську мову і не боявся коней. Він сказав що він мисливський пес. А я домашняя собака компаньон. Для тих кому потрібен друг. Наталка купила мене, щоб в неї був друг. Все складалося добре. Я ще сумувала за домом, і за Сергієм, але тут не було чути тих страшних звуків яких ми з Наталкою дуже боялися і було ліжко. Але через кілька днів, Наталка знову вирішила що треба кудись хати. Я якщо чесно вже не хотіла в ту машину. Хоч цього разу вона дійсно привезла мене на природу.

Локація п’ята. Варшава хостел. Наталка
Після доби на кордоні нам дали прихисток польські друзі, які мали туристичний бізнес біля кордону, у польських Карпатах. В їх будинку було повно біженців і приїжджали інші. Хазяїн цього міні готелю спитав в перший день, як довго ми тут будемо. Виспавшись кілька ночей ми вирішили що треба їхати далі. В Варшаві в мене була подруга, яка тримала мережу хостелів і зараз давала житло в них безкоштовно українським біженцям. Я і Аня знову склали свої рюкзаки, взяли Афіну та її корм, погрузили все в машину і поїхали в Варшаву. Там ми були вже пізно ввечері. Саме тут я зрозуміла що я біженка. Нам дали окрему кімнату, з видом на центр. В кімнаті було два вузеньких ліжка. І все. Ми поклали речі на пілогу і сіли на ті ліжка. Постільної білизни не було. Бо біженців було так багато, що в хостелі не встигали її прати. Я лягла на те ліжко без нічого, як була і гірко заплакала. Мені тут не подобалося. Я хотіла додому, я хотіла до свого ліжка. Але йти мені серед ночі, в чужій країні серед чужого міста не було куди. А інші жінки з дітьми були в ще гірших умовах. Бо вони жили на двох поверхових ліжках по четверо чи шестеро в кімнаті.
Афіна.
Ми знову в місті. Тут пахне машинами , але це не моє місто. В кімнаті куди ми зайшли не було крісла, щоб я спала. Не було килима, щоб я лягла на підлогу. Не було нічого. Я обійшла кімнату і стала дряпати двері, щоб мене випусили і я знайшла щось більш підходяще для життя. Можна ж піти в машину, там є крісло для мене! Наталка встала з ліжка і вийшла зі мною з кімнати. Тут було дуже шумно. І я відчувала запах страху і розпачу. І дітей. Тут було багато дітей, яких я обожнюю. Та чогось їх мами не давали

дітям гратися зі мною. Крім однієї. Та дозволила і стала розмоляти з Наталкою і та навіть посміхнулася. її дитина взяла мене за повідець і ми пішли гуляти . Тут було багато всього. А потім я зрозуміла що мене вже ніхто не тримає і я пішла на запах печива. Потім всі люди дуже кричали, щось про бійцівську собаку і намордник, а Наталка кричала на них, що самі вони бійцівські собаки . Я ненавиджу намордник. Я дуже добре знаю це слово і цю річ. Коли на мені намордник я майже не дихаю. Я не можу посміхатися. Не можу їсти , пити і взяти що я хочу.
Люди кричали, а відчула запах ковбаси. Ця ковбаса просто самотньо лежала на столі. Наталка тримала мене за повідець. Ковбаса так пахотіла. Я дивилася на неї, а вона на мене. Я ввічливо, але голосно попросила ковбаси.
Гав, Гав, Гав. Будь, ласка, дайте мені її. Я така голодна. Люди закричали на Наталку ще більше, а вона пустила повідець. Я схопила ковбасу зі столу і почала швидко її ковтати. Щоб не відібрали. В цей час Наталка вже тягнула мене в ту кімнату без килима і крісла. Але я була задоволена. Нарешті сталося щось хороше в цей довгий день.
Локація шоста. Варшава. Квартира.
Після хостелу , після всіх тих скандалів з моєю собакою я і Аня нарешті маємо особистий простір. Трьох кімнатна квартира, де місяць тому померла хазяйка, старенька Барбара, була надана нам на цілий місяць, доброю польською родиною. З нами тут ще Даша і Люда. Ми всі біженці і ми щасливі, що нам є де спати. Наші хозяєва постійно питають які в нас плани на життя, чи шукаємо ми роботу і куди ми переїдемо з цієї квартири. А я не знаю куди. Я не планувала нікуди їхати з Києва ще довго. А тепер мушу придумати план де мені бути, поки росія вбиває нас на території моєї країни. . Тому в мене, і у всіх дівчат невроз. Кожен день ми ділимося одна з одними планами куди ми поїдемо. Аня каже , що поїде туди, де знайде роботу. Я шукаю якусь мистецьку резиденцію. Мене запросили в Дрезден. .. І в Португалію. Я читаю про ці країни. Дрезден вже пише, що з собакою не візьмуть. Аня знаходить кожен день нову роботу в новій країні. А потім вже не хоче туди. Ми всі хочемо додому і всі країни нам не подобаються. Для туризму це одно, а ось щоб жити , ні. Франція брудна, Макрон виявляється боїться Росію. . Німеччина не дає нам зброю і наповнена огидними росіянами, які кожен рік як скажені святкують день перемоги. Польща лопається від Українців. Польські митці хочуть допомогти мені. Один , перебіжчик з Москви , російською мовою заявив що він поляк і я можу жити за триста кілометрів від Варшави , десь у нього на дачі. Образився що відмовилася сидіти десь в селі у москаля. Потім мене покликали працювати в Краков. Але ..я не хочу там бути одна. Мені страшно. І ще в цій країні погано з правами жінок. медициною, заборонені аборти. Я не хочу тут лишатися. Погоджуюся лише поставити свою читку в Варшаві Театрі Драматургічному, на початку квітня. В Португалію теж не поїду, далеко вона. Ще є варіант в Фінляндії. Але там холодно. В Празі мій перший чоловік, то вона теж не підходить. В Швеції я була, там теж замерзаю. А Італія, Іспанія не підходять мені. Бо там я не знаю людей з театру, для співпраці. Короче , хочу додому. Амстердам не моє, Австрія вся занадто стара і мила, в Нідерландах не була і не тягне. . Канада дуже далеко від дому. Америка по моєму теж не моє. Британія собі бере по хатам українчіків, як домашніх тварин, але щось мене зовсім не тягне на ті холодні острови. Щей боюсь там теж як і в Росії колоніальне мислення. Поляки постійно питають, які в мене плани. Бля, ну що робити. Куди себе діти? Україну бомблять.

Локація сьома Швейцарія Базель. У Анни. Афіна
Наталка взяла тільки один рюкзак, мене і з подружкою Юлею , яку я обожнюю, сіла в потяг. Ми їхали день, і трохи ніч, а потім приїхали у велику квартиру, де жила Анна і , о радість діти! Бо до того, в мене було своє крісло, але дітей там не було. Діти мені дуже раділи. Наряжали в свої речі , годували чіпсами і обіймали. Сама маленька навіть вивчила трохи українську. Вона так голосно кричала Афіна , Фуй! А потім обіймала мене. А потім мене взяли в театр. Нє, ну я конечно богемна собака і в театрах вже була. Але тут мене посадили на сцену. Я сиділа , а глядач дивився на мене. Наталка щось казала. А потім вони всі стали плескати в долоні і це нагадало мені вибухи дома. Я дуже злякалася і потягнула Наталку в підвал. Бо коли вибухи, треба шукати підвал. Наталка не пішла в підвал. Та і цей гуркіт закінчився.

Дома я спала з Наталкою в ліжку, гралася з дітьми та гуляла біля річки. Мені купили новий корм, бо той, який Наталка везла з дому закінчився. А ще . Ми ходили в якийсь інститут, де Наталка стала плакати. Вона довго плакала на сходах, а потім плакала на вулиці. Я жаліла її. Мабуть вона теж хоче додому і сумує за своїми іграшками. Я знаю що мій м'ячик лежить зараз під столом, де вона любить сидіти. А в неї так багато тих іграшок, а вона залишила майже всі. А може вона голодна? Я завжди нервую коли голодна. Тут добрі собаки. І вони можуть розмовляти зі мною на німецькій. А деякі на італійській. А ще я зустріла біля лісу собаку, яка говорила французькою мовою.
Наталка.
Ми приїхали в Базель щоб прийняти участь в театральному івенті про україну. Читки , панельна дискусія. Ще одна в інституті славістики, де в зум прийшла хороша руська і поки ми розповідали про смерті і згвалтування і втрату близьких і дому, вона казала з сумним виглядом, що її виставу відмінили. Я нервово сміялася. Ми з Афіною живемо у Анни. Тут п'ять кімнат, троє дітей, Анна і ліс поряд з домом. Мені тут подобається. Але треба їхати і звідси теж. . По перше Анна нервує що у у її дітей буде алергія на Афіну, по друге ліки від раку Афіни залишилися у Варшаві і по третє я ж обіцяла зробити там читання. Я дивлюся на цих красивих дітей і думаю, як пощастило їм жити в країні де не було війни.
Локація восьма.
Знову Варшава. Афіна.
Я мабуть стала відомою. Мене кожен день беруть в театр, де я хожу по сцені. Я навіть навчилася виходити в потрібних місцях разом з акторами на репетиціях. Наталка частіше посміхається. До театру ми їдемо автобусом. Я вже навіть навчилася чемно сідати в крісло і дивитися у вікно. Правда одного разу якась пані кричала на мене слово каганець, це значить намордник польською. . У Наталки спортився настрій, вона відвернулася теж до вікна, обійняла мене і по її обличчю потекли сльози. Пані замовчала. Чому вона тепер так багато плаче? Ну що ще зробити? Я злізла з крісла , лягла на підлогу і зробила сальто.. Наталка завжди посміхається коли я качаются по підлозі чи траві. То я покатилася по автобусу. Деякі люди стали посміхатися. Але та пані що кричала, стала кричати ще більше. Наталка встала і ми вийшли на вулицю з автобусу. Вона більше не плакала.
Наталка . Я повернулася у Варшаву, яка тепер ще більше нагадує Київ. Всюди українські біженці з дітьми. Вони в розпачі і я з ними теж. Дівчата в квартирі вже вирішили куди їдуть. Анна їде в Іспанію, вона знайшла там роботу до вересня. Що буде потім? Сподіваємося війна скінчиться. Юля поїхала на резиденцію в Дрезден. Люда до подруги в Голандію. А Даша знайшла новий дім в Нідерландах. Ніхто не залишився в Польщі. І я теж..
Наступного дня після моєї читки в театрі, ми всі виїхали з Варшави.
Локація дев'ята. Я не покупаю нові речі, я залишила в Варшаві машину, зимові чоботи, та надію, що все скоро скінчиться.
Швецарія . Базель Квартира Кармен.
Афіна. Ми знову переїхали. тепер до Кармен. дітей в неї дома немає. Але є крісло для мене . Може я тепер не домашня собака, а якась собака кочевник? Чи собака мігрант? Кочова собака мігрант. Наталка знову дістала всі речі з її рюкзака. Я б на її місці вже не розбирала той рюкзак. Хіба що мій корм треба дістати. Який сенс його постійно збирати і розбирати?
Чомусь у Кармен мені постійно хочеться спати. Я сплю на килимі. Чомусь не маю сил залізти в крісло. Але і на килимі дуже добре. Наталка сідає поруч. Кармен купила мені м'ячик. Та чомуся я не можу так радіти як раніше. Сумую за тим, що дома під столом в кімнаті Наталки.
Наталка. Кармен, чудова жінка. Вона хотіла взяти до себе когось з українських біженців. І Анна порекомендувала мене. Я живу з Афіною на другому поверсі її квартири. Вона підписала контракт, що буде тримати мене тут до жовтня. Я ходила до гуманітарки і взяла там собі весняний плащ, і ще трохи речей. Було дивно, що не треба платити. Я брала річ, міряла, а потім хотіла йти на касу. А каси тут не було. Потім актриса театру Базель побачила цей плащ і розповіла всім в театрі, що цей плащ в гуманітарку віднесла її дочка.
А Афіні не допомогли ліки від її лімфоми. Мабуть забагато стресу. Завжди допомагали, а в ці місяці суцільної дороги, стресів і переживань відбилися навість на собаці. Вона

постійно спить. Не хоче їсти і гуляти. І ще це були останні мої пігулки від її лімфоми.. В Швейцарії такі навіть не продаються. Значить Афіна помре тут. Я вожу її в дитячому возику, бо вона не може ходити.
Локація десята. Готель у Мюнхені.
Афіна.
Наталка везе мене в дитячому возику. Я хочу ходити, але лягаю на землю. Ми знову кудись їхали, на двох потягах. Потім ще на метро. Я боюся ескалаторів. Сходи не повинні їхати під лапами. Це ненормально. Нова кімната в готелі нового міста. . Дуже маленька. Я не можу залізти на ліжко до Наталки. Всю ніч мені погано. Я блюю, не можу спати. Мені соромно за це і я забиваюсь в кордироді під вхідні двері. Ранком Наталка на ліфті везе мене кудись де пахне їжею. Але мені не до їжі. Я лягаю під стіл і закриваю очі. Наталка їсть. А я не хочу їсти. До нас підходить працівниця готелю і каже щоб Наталка наділа на мене намордник. Бо я дуже страшна. Я чую це крізь свою слабкість. Наталка каже що зараз піде. За деякий час та робітниця знову приходить і каже щоб ми пішли. І ми йдемо. Наталка кладе мене на дитячій возик і катить по вулиці. Десь пане річкою, десь іншими собаками. Я хочу спати.
Наталка . Мюнхенский театр запросив мене на резденцію. Я вирішила що треба їхати. Я напишу там п'єсу. І може зможу отримати рецепт на ліки для Афіни. Тому я зараз тут. В маленьком готелі, де не ловить вай фай і довго нагрівається вода у душі. Вхід в туалет прямо в голові мого маленького ліжка. На підлозі лежить Афіна. Вона дожила до Мюнхена. Може не захотіла помирати в Швейцарії? В Україні я мала все для того, щоб її лікувати. Гроші, лікаря, рецепти та ліки. А тут в цих поневіряннях я можу тільки як жебрак просити у всіх допомоги. Як це важко. Ще важко знайти квартиру для життя, якщо у тебе собака біженець. А якщо ця собака бультерьер, то взагалі майже не реально. Що я знаю про Мюнхен? Тут наче Гітлер починав свою кар'єру. А тепер фашизм крокує Європою знову. Ще я знаю що це дороге місто. Готель дуже старий і в килимах. Це добре, стіни в килимах теж. Вони м'які. Але якщо будуть ракети та вибухи, ці стіни розлетяться , як тисячі стін в українських домах, старовинних і не дуже, як стіни в музеях і театрах . Від російських ракет, килими не спасуть.

Локація номер 11 . Квартира у Мюнхені.
Афіна. Мене возили на возику до лікаря. Вже три рази. Це нагадує мені Київ. Там я теж ходила на крапельниці з хімією щотижня ціле літо. То мені не страшно. Я знаю, що після крапельниці мені буде погано, але потім стане краще. Тепер возик стоїть в під'їзді , а я бігаю своїми лапами.В мене є своя канапа, де я сплю. А у Наталки ціла своя кімната, де спить вона. Ранком я прошу, щоб мені вона відкрила балкон і лежу на сонечці, пока вона готує собі капучіно. Але вона все одно нервує. Все одно дуже часто дивиться в телефон і має сумний вигляд.. І вона кожен день водить мене в парк, де гарні собаки, які знають лише німецьку і гуси, які не стали розмовляти, а напали на мене . Тепер я боюся ще і гусей. До речі я була в театрі і в Мюнхені. Вже два рази. Мені всюди запрошують. Я на логотипі київського театру драматургів. То я дуже відома. Може це не міграція, а мої гастролі? Але з гастролей вертаються додому. Я б хотіла , щоб вони вже закінчилися. Я дуже дуже хочу додому.
Наталка. Я вже третій тиждень живу в красивій квартирі в центрі Мюнхену. Я нарешті розклала свої труси і шкарпетки, майки і штани по шафам. Я бачу красиве місто. І я тиждень не можу зв'язатися з сином який в окупації в Херсоні. Я дуже нервую. Афіна лікується далі, але в неї чомусь всі ці дні діарея. Я не можу підібрати тут для неї корм. Я писала виробнику її корму в Україну, але він не продає його за межі країни. А від німецького корму , який би я не купувала в неї діарея. . Я лікую її, хоча лімфому не можливо вилікувати. Я просто дарую їй ще трохи днів життя. І я не знаю де вона помре. Але мабуть не дома. Бо дома в нас немає. І я не дуже розумію як мені жити далі, що робити, і як буде складатися моє життя далі. Я навіть не знаю, чи жива моя дитина зараз. Стараюся не думати про це і чекати, що зв'язок з ним відновиться. Сьогодні Київ знову бомбили. В Херсоні росіяни вбили двох людей в центрі міста.
А завтра я мушу знову зібрати всі свої речі (яких дуже мало) і переїхати на локацію номер 12 . Десь на місяць.

Наталка Блок . 06.06. 2022 Мюнхен

ПС. Афіна, моя собака померла на тій квартирі в Мюнехені у мене на руках. Я присвячую цей текст її життю і безмежній любові до світу.